

สภากาชาดไทย
The Thai Red Cross Society

การประเมินความเสียหายและความต้องการ Introduction Damage and Needs Assessment

คณิษฐา จันทรินทร์
สำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ สภากาชาดไทย

วัตถุประสงค์

- รู้วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสียหายและความต้องการ
- รู้หลักการเบื้องต้นในการประเมิน การคัดเลือกพื้นที่ การเตรียมตัวในการประเมิน
- รู้หลักการเบื้องต้นในการรายงานการประเมิน
- ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบในการประเมิน

Emergency Response and Recovery

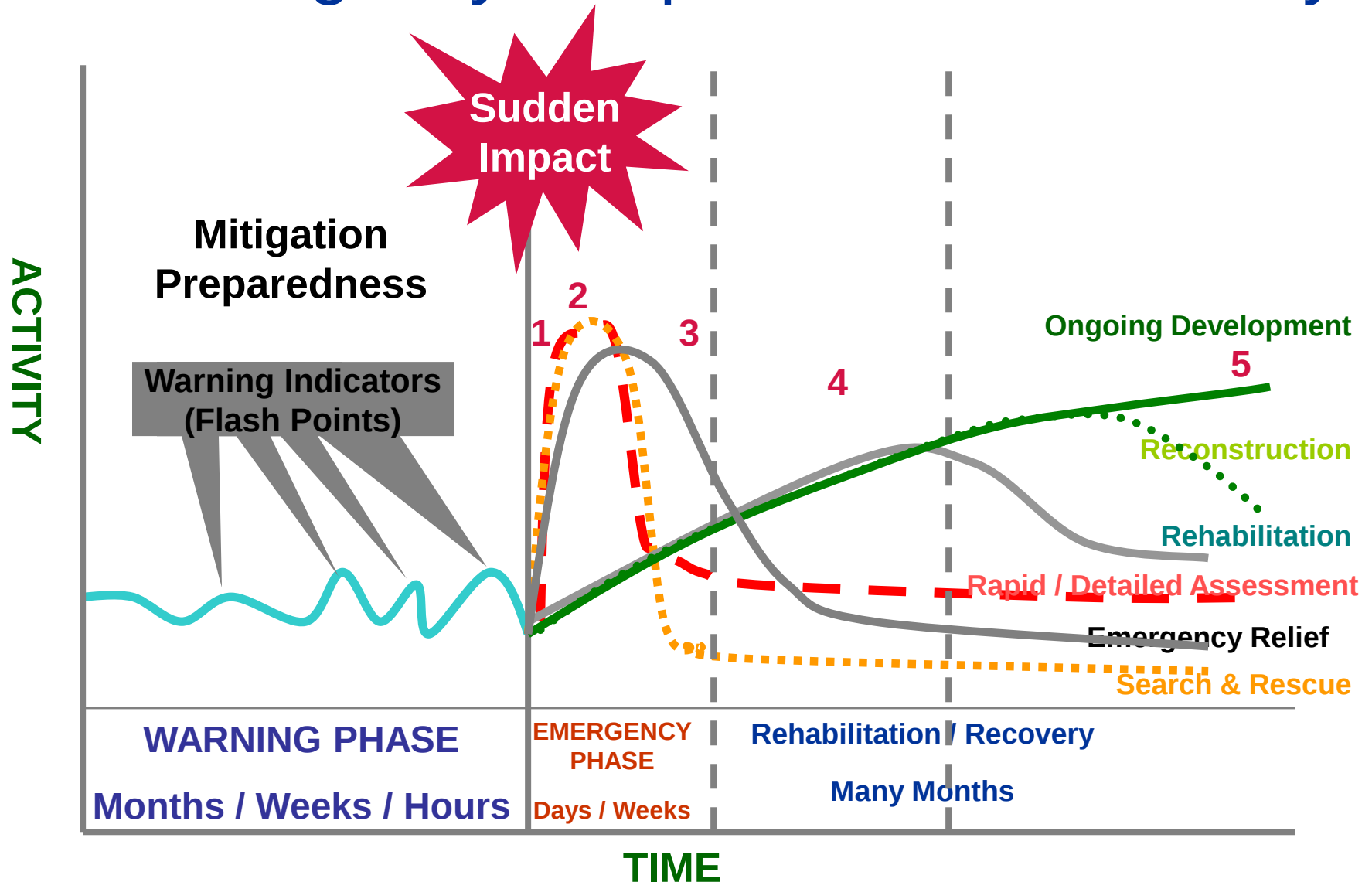
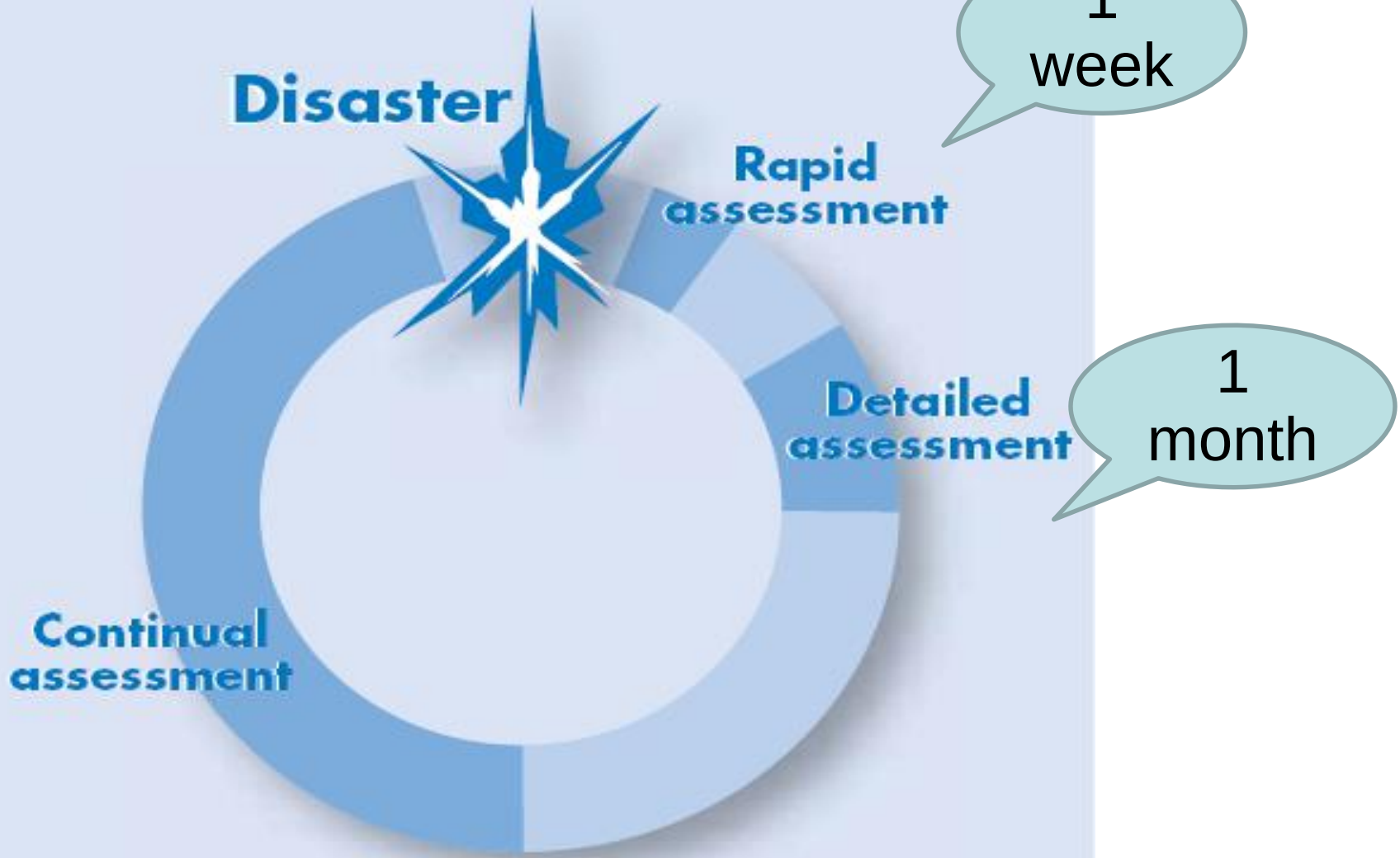

Figure 3. The assessment cycle

การประเมิน (Assessment)

คือกระบวนการแบบมีส่วนร่วม ที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวม
ข้อมูลการแปรผล และการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากแหล่ง
ต่างๆ โดย

- การรวบรวมข้อมูล
- การสังเกต สอบถาม สัมภาษณ์ ว่ามีอะไรเกิดขึ้น มีสิ่งใดเปลี่ยนแปลง
และมีการพัฒนาต่อเนื่องอย่างไร
- การวินิจฉัยเพื่อวัดความล่าช้า หรือความเสี่ยง

การประเมิน ทำเพื่อ

- ระบุ คาดการณ์ และจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงจากภัยพิบัติในชุมชน
- กำหนดนโยบาย แนวทางที่เหมาะสมในการลดความเสี่ยง และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบ
- กำหนดตัวชี้วัดและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชุมชน เพื่อให้ชุมชนตระหนักถึงภัยที่อาจเกิดขึ้น

ควรทำการประเมินเมื่อใด

- เมื่อเกิดภัยพิบัติหรือมีการเปลี่ยนแปลงโดยไม่คาดคิดมาก่อน เช่น น้ำท่วมสูงขึ้น หรือมีโคลนถล่ม หลังน้ำป่าไหลหลาก
- เหตุการณ์ฉุกเฉินที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เช่น การเกิดแผ่นดินไหวแบบ After Shock
- เมื่อต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับภัยที่เกิดขึ้นนี้

ไม่ควรประเมินเมื่อใด

- เมื่อเข้าไปในพื้นที่ประสบภัยไม่ได้ หรือ พื้นที่ยังไม่มีความปลอดภัยเพียงพอ
- ข้อมูลที่มีอยู่เพียงพอแล้ว ไม่มีความจำเป็นต้องทำการประเมินเพิ่ม
- หลายหน่วยงานเข้าไปทำการประเมินแล้ว ทำให้ชุมชนถูกซักถามหลายครั้งเกิดความเบื่อหน่าย

กิจกรรมกลุ่ม

ขั้นตอนการประเมิน

1. รวบรวมข้อมูลสรุปภัยและความต้องการ
2. วางแผน เลือกพื้นที่ประเมิน
3. การเตรียมการก่อนลงพื้นที่ประเมิน ทีมงาน อุปกรณ์
4. บริหารจัดการ มอบหมายงาน ชี้แจงวัตถุประสงค์
5. ประเมินในพื้นที่
6. วิเคราะห์ข้อมูล
7. ส่งรายงาน

ข้อมูลมีสองประเภท

1. **Primary data** ข้อมูลที่เราเป็นผู้เก็บเอง (ได้เมื่อลงพื้นที่ประเมิน)
1. **Secondary data** ข้อมูลที่เก็บโดยผู้อื่น (ศึกษาก่อนลงพื้นที่ประเมิน)

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Information)

- รายงานสถานการณ์และการประเมินจากราชการ ท้องถิ่น
- การรายงานข่าว
- ข้อมูลจากการศึกษาในด้านต่างๆ เช่น สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และประวัติศาสตร์ จากแหล่งที่เชื่อถือได้ เช่น หน่วยงานภาครัฐ มหาวิทยาลัย
- การสำรวจทางเทคนิค รายงานจากการประเมินสำรวจในพื้นที่โดยองค์กรต่างๆ ที่มีความสามารถเฉพาะทาง เช่น การสำรวจพื้นที่ธรณีวิทยา แผ่นดินไหว

การเลือกพื้นที่ประเมิน

- ลำดับแรก พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง เช่น พื้นที่เกิดน้ำท่วม
- ลำดับที่สอง พื้นที่ และ หรือ ประชากรที่ได้รับผลกระทบทางอ้อม เช่น พื้นที่ใกล้เคียงได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ
- ลำดับสุดท้าย พื้นที่ และ หรือ ประชากรที่ไม่ได้รับผลกระทบ หรือได้รับผลกระทบไม่มาก มีประโยชน์เมื่อใช้เปรียบเทียบกับพื้นที่ๆได้รับผลกระทบ

การเตรียมก่อนลงประเมินในพื้นที่

-
- ประสานความร่วมมือ / การบูรณาการจากหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ในการประเมิน
 - การจัดทีมประเมิน (ประกอบด้วยใครบ้าง)
 - ทบทวนข้อมูลร่วมกัน (ทุกิติยภูมิ)
 - เลือกพื้นที่ประเมิน
 - ร่างกรอบการประเมิน / เตรียม checklist เบื้องต้น

ทีมประเมิน

ควรประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ หรือชำนาญ เช่น
ผู้เชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับภัยนั้น
สมาชิกทีมมาจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่หลากหลาย
เพศชายและหญิง
มีโครงสร้างทีมกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน

ตัวอย่าง สิ่งที่ต้องรู้ก่อนลงการประเมิน

- ภัยยังดำเนินอยู่หรือไม่ พื้นที่นั้นมีความปลอดภัยหรือยัง
- ยอด / สถิติผู้ประสบภัย
- รายละเอียดของภัย เช่น สาเหตุ พื้นที่ที่เกิดเหตุ ความรุนแรงของภัย
- สภาพของผู้ประสบภัย เช่น ผู้อพยพ ผู้บาดเจ็บ อายุและเพศ

* ทรัพยากรที่มีอยู่ ศักยภาพของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไป
ให้ความช่วยเหลือ ศักยภาพของระบบโลจิสติกส์

* การให้ความช่วยเหลือที่ช่วยเหลือไปแล้ว โดยคำนึงถึง
ความช่วยเหลือที่จำเป็นเพื่อความอยู่รอด เป็นอันดับแรก ๆ
เช่น น้ำดื่ม อาหาร การช่วยชีวิต ที่פקพิง เครื่องนุ่งห่ม

* สิ่งที่เป็นปัญหาหรือเป็นความต้องการลำดับต่อไป เช่น
ด้านความเป็นอยู่ เส้นทางสัญจร

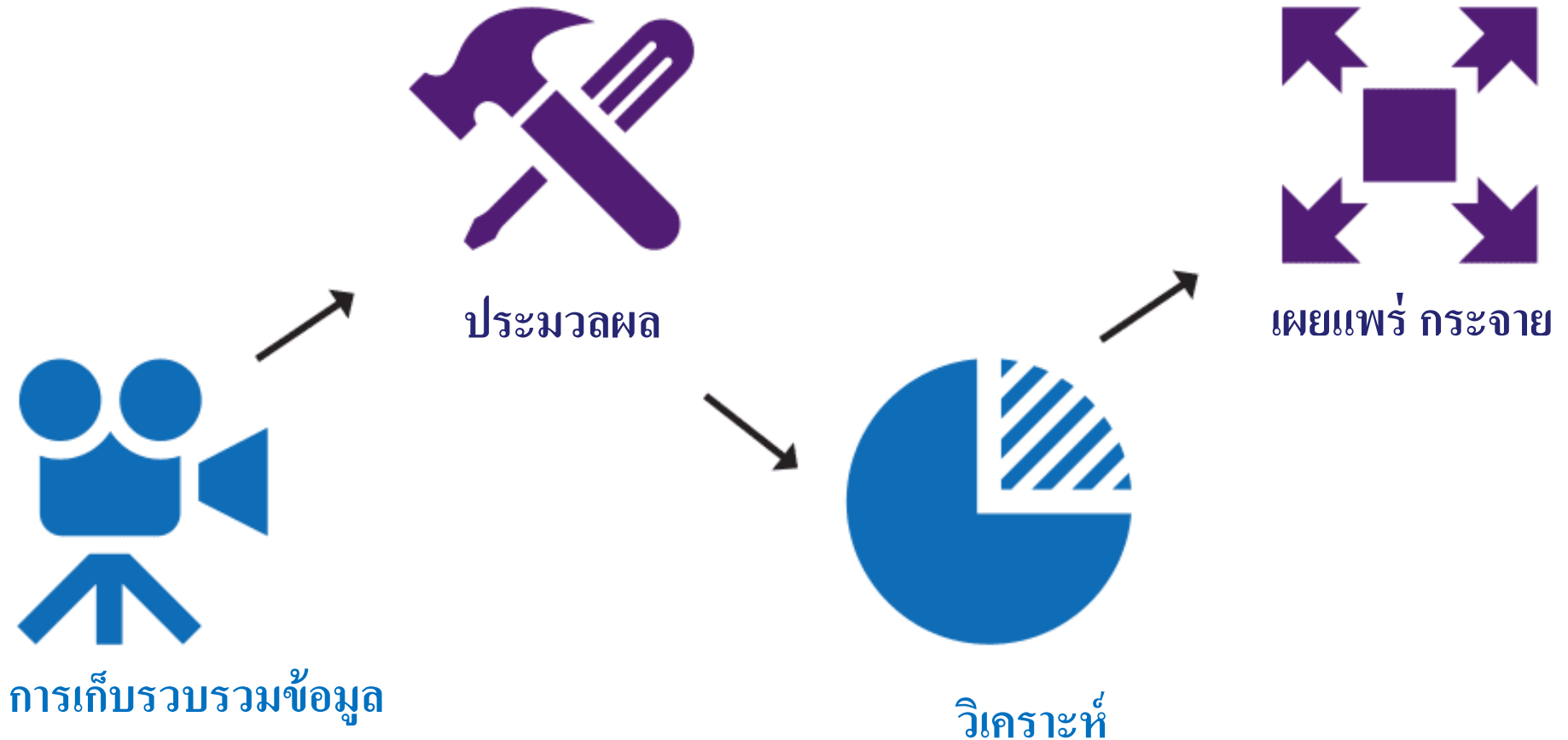

ระดับน้ำ
ท่วม

กระบวนการจัดการข้อมูล 4 ขั้นตอนที่สำคัญ

การวิเคราะห์จากการประเมิน

- ควรพิจารณาจากกระบวนการทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง ไม่ตัดมาเพียงบางส่วน
- ตรวจสอบข้อมูลที่ไม่ตรงกัน เพื่อหาความเสียหายและความต้องการที่แท้จริง ข้อมูลที่ได้มาอาจไม่เที่ยงตรง 100% ไม่ต้องกังวลหรือเสียเวลาเพื่อหาข้อมูลให้เที่ยงตรง แต่ให้ใช้ข้อมูลนั้นเป็นส่วนหนึ่งในการประกอบการตัดสินใจขั้นต้นเพื่อวางแผนการช่วยเหลือ
- เมื่อรวบรวมข้อมูลเสร็จ ให้สรุปและสังเคราะห์ข้อมูล
- วางแผนกิจกรรม โครงการ การให้ความช่วยเหลือ

ตัวอย่างรูปแบบใจความการรายงานประกอบด้วย

- บทสรุป
- ข้อมูลพื้นฐาน ที่มาของข้อมูล เช่น จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคท้องร่วงจาก
สาธารณสุขแขวง
- รายละเอียด
- โครงการความช่วยเหลือหรือข้อเสนอแนะ
- ข้อมูลอ้างอิง ข้อมูลสนับสนุน

แบบฟอร์มรายงานภัยพิบัติและขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานบรรเทาทุกข์

และประธานามัยพิทักษ์ สภากาชาดไทย

ขอความกรุณาแจ้งสถานการณ์การเกิดภัยและความต้องการการสนับสนุนจากสำนักงานบรรเทาทุกข์
ฯ ดังนี้

วันที่...../๕๗ จาก ☐ เหล่ากาชาดจังหวัด

..... ☐ อื่นๆ

๑. ประเภทของภัย ☐ อุทกภัย ☐ อัคคีภัย ☐ วาตภัย ☐ ภัยแล้ง ☐ อื่นๆ.....

๒. วันที่เกิดภัย วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

๓. สถานการณ์ ☐ ขาดรายงาน
แนวโน้มสถานการณ์ ☐ รุนแรงขึ้น ☐ คงที่ ☐ ดีขึ้น

๔. ผู้ประสบภัย ☐ เสียชีวิต คน ☐ บาดเจ็บ คน
☐ ประสบความเดือดร้อน ครอบครัว คน
☐ อื่นๆ

๕. ความเสียหายอื่นๆ (เช่น บ้านเรือนประชาชน การคมนาคม สาธารณูปโภค สิ่งปลูกสร้าง ฯลฯ)

.....
.....

๖. การบรรเทาทุกข์ในเบื้องต้น ☐ ได้ดำเนินการแล้ว คือ
☐ ขั้ต่อไป

๗. ต้องการการสนับสนุนจากสำนักงานบรรเทาทุกข์ฯ สภากาชาดไทย เรื่อง

- ☐ ชุดธารน้ำใจสภากาชาดไทย ชุด
- ☐ น้ำดื่ม (๖๐๐ ซี.ซี) ขวด (กรณีเกิน ๑๐๐ แพ็ค)
- ☐ ครวเคลื่อนที่สภากาชาดไทย (อาหารปรุงสุกพร้อมรับประทาน)
- ☐ หน่วยแพทย์เคลื่อนที่
- ☐ เรือท้องแบน พร้อมพนักงานขับเรือ ลำ
- ☐ รถผลิตน้ำดื่ม
- ☐ อื่นๆ
- ☐ ยังไม่ขอรับการสนับสนุน

ลงชื่อ
(.....)

ตำแหน่ง

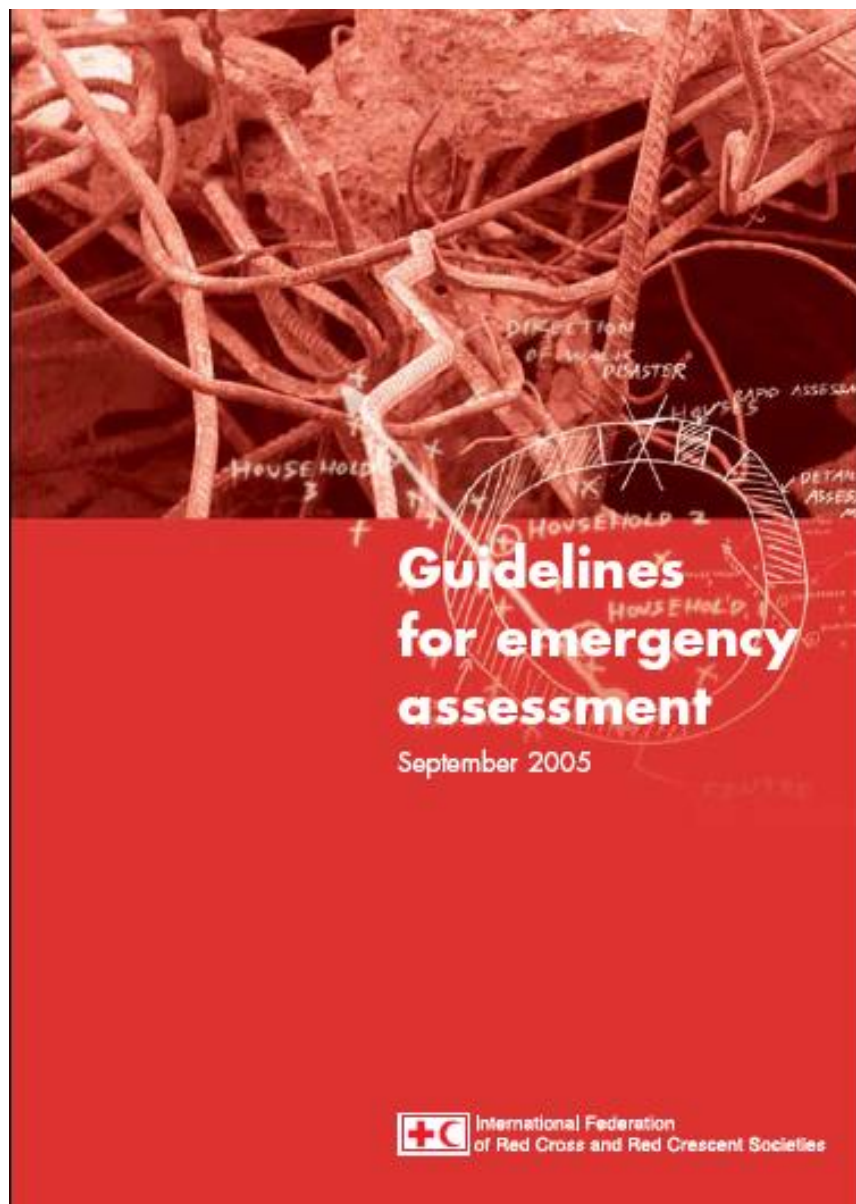
โทรสาร ๐-๒๒๕๒-๗๙๗๖ ๐-๒๒๕๑-๔๔๖๘ โทรศัพท์ ๐-๒๒๕๑-๗๙๕๓-๖ ๐-๒๒๕๖-๔๓๖๓-๖

E-mail : relief@redcross.or.th หรือ nightingale_trc@hotmail.com

กิจกรรมกลุ่ม

สภาชาตไทย
The Thai Red Cross Society

<https://www.ifrc.org/>